

Katarzyna Barańska

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Instytut Kultury

Słowo od Redakcji

Szanowni Państwo,

kolejny, piąty już numer „Zbioru Wiadomości do Antropologii Muzealnej” przedstawiamy Państwu u schyłku 2018 roku. Roku, który obfitował w rocznice i wydarzenia. Bodaj najczęściej wspominana była rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości. Jednak trzeba przypomnieć, że mijający rok był również poświęcony uzyskaniu przez Polki praw wyborczych, stuleciu KUL-u, Zbigniewowi Herbertowi, Irenie Sendlerowej, harcerstwu w rocznicę utworzenia ZHP oraz wielu innym postaciom i wydarzeniom. Wiele poważnych oraz ważnych ludzi i ich spraw zostało uhonorowanych w ciągu mijających 365 dni. Równocześnie, jak donosi Adrian Kotowski: „Firma Google opublikowała na swoim blogu listy najpopularniejszych haseł, jakie szukano przy pomocy najpopularniejsze wyszukiwarki w sieci. Polaków interesowały Mistrzostwa Świata w piłce nożnej, popularnym tematem były wybory samorządowe, a także śmierć popularnych artystów takich jak Avicii i Kora Jackowska. Polscy internauci bardzo chętnie szukali też wiadomości na temat RODO, Eurowizji 2018, filmu Kler i serialu Korona królów” (<https://pclab.pl/news79501.html>). Pamięć o minionych wydarzeniach i bieżące zainteresowania Polaków pozornie zdają się więc pozostawać w różnych obszarach. Dla dookreślenia tego obrazu należałoby do tego spisu dodać chociażby jeszcze nasze codzienne, powszednie osobiste sprawy w ich personalnym i społecznym wymiarze. Dla bardzo wielu z naszych czytelników (i oczywiście autorów) rok upływający stał się przełomowy ze względu na wprowadzenie w życie przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego, Ustawy 2.0. Inni z kolei zawarli związki małżeńskie, uczestniczyli w pogrzebach, chrzcinach, odbierali nagrody lub złe wyniki badań lekarskich... Bez sensu jest mnożenie przykładów, truizmem jest

również stwierdzenie, że nie jest możliwe ujęcie tego wszystkiego, co się wydarzyło w słowa wszystko jedno krótszego, czy dłuższego tekstu.

Niezależnie jednak od tego, czy jest to możliwe, czy też zupełnie nie, wszyscy nieustająco podejmujemy próby zdefiniowania, uchwycenia, zrozumienia owej nieobjętej mozaiki świata i naszego-w-nim-bycia. I takie próby podejmują również muzea. Wszystkie z wymienionych wyżej spraw znalazły lub mogą znaleźć odzwierciedlenie w muzealnych kolekcjach, wystawach lub podejmowanych działaniach edukacyjnych. Niemal każdy (a może każdy?) pomyślany przedmiot znajduje się w jakimś muzeum na świecie i może stanowić przyczynek do badań i interpretowania wybranego wycinka kultury. Muzea przedstawiają zwiedzającym zróżnicowany i wielowymiarowy obraz świata w jego materialnym wymiarze. Konieczność poszukiwania zrozumienia dla gromadzonych artefaktów sprawiała, przez kolejne dziesięciolecia funkcjonowania muzeów, że gromadzono w nich również wielkie zasoby dokumentacji (na różnych nośnikach) dotyczące tego, co dziś nazywa się dziedzictwem niematerialnym. Muzea są więc doskonałym zapleczem dla tworzenia krajowych i światowych list tego rodzaju dziedzictwa. W tym miejscu należy zaznaczyć sukces krakowskich szopkarzy, których tradycje zostały jako pierwsze z Polski w bieżącym roku wpisane na światową listę dziedzictwa niematerialnego UNESCO. Jest to również święto, ale także i wyzwanie do podejmowania wzmózonej pracy, dla dwu krakowskich muzeów – Etnograficznego i Historycznego Miasta Krakowa – w których znajdują się bogate kolekcje szopek i materiałów z nimi związanych. Krakowskim Muzealnikom gratulujemy i liczymy, że w kolejnym numerze naszego pisma zechcą z nami podzielić się refleksjami o tym, co ten sukces spowodował i zmienił w funkcjonowaniu ich muzeów.

Podobnie jak muzea, które w swojej wielości starają się ogarnąć całość zróżnicowanego życia człowieka, my w naszym piśmie staramy się (zgodnie z podjętymi pierwotnie założeniami) zamieszczać teksty dotyczące możliwie różnorodnych aspektów muzealnictwa. Dlatego w spisie treści naszego numeru znajdziecie Państwo zarówno artykuły, jak i sprawozdania oraz recenzje o bardzo zróżnicowanej tematyce. Obiekty muzealne, podpisy na wystawach, muzea miejskie i muzea wiejskie, działania samorządów i kwestie muzealnictwa prywatnego, relacje z dyskusji o kondycji muzealnictwa prowadzonych w Polsce i w obiegu światowym... Nasz spis rzeczy zawiera różne treści i chcielibyśmy, by jego charakter stał się dla Państwa wyzwaniem oraz okazją do tworzenia nowych eksploracji, opracowań i uzupełnień. By stał się zaczątkiem wyłaniania się nowego porządku, nowych muzealnych kosmogonii. Do czego jak zwykle bardzo zapraszamy i zachęcamy, powtarzając kolejny raz przyjęte motto – *Ad maiorem musei gloriam!*